Lieta Nr. C30481014
Lietvedības Nr. C-4810-14/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese A.Ignatjeva
2014.gada 16.oktobrī
izskatīja rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3 civillietu Studiju un zinātnes administrācijas maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu, un

konstatēja:

2014.gada 10.jūlijā Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk arī - prasītājs) iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī - atbildētāja) par parāda piedziņu, norādot, ka 1999.gada 4.decembrī prasītājs un atbildētāja noslēdza Līgumu ar mērķi, lai segtu maksu par atbildētājas studijām augstskolā. Saskaņā ar Līguma 3.1.apakšpunktu, 2000.gada 19.oktobra grozījumiem Līgumā, pamatojoties uz augstskolas Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, prasītājs atbildētājai izsniedza studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem Ls 630 apmērā. Līguma 3.3.1.apakšpunktā un MK 2001.gada 29.maija noteikumu Nr. 219 "Kārtība, kādā tiek piešķirts, atmaksāts un dzēsts studiju kredīts no valsts budžeta līdzekļiem" (turpmāk – MK Noteikumi Nr. 219) 30.2.apakšpunktā noteikts, ka kredīts jāsāk atmaksāt ar divpadsmito mēnesi pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas, un 33.^{1}punktā noteikts, ka pilns norēķins jāveic ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža. MK noteikumu Nr. 219 49.4.apakšpunktā noteikts, ka kredīta atmaksas termiņš tiek pagarināts un procenti netiek uzskaitīti par laiku, kamēr kredīta ņēmējs turpina studijas maģistra grāda, profesionālā grāda ieguvei, bet 33.^{1}punktā noteikts, ka kredīts jāatmaksā desmit gadu laikā, katru gadu maksājot desmito daļu no kopējās kredīta summas. Atbildētāja pēc studiju pabeigšanas neizpildīja Līguma 4.2.2.apakšpunktā noteikto pienākumu un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā nepaziņoja prasītājam par studiju pabeigšanu. Augstskolas 2001.gada 29.augusta atskaitē 9/A018 par studiju kredīta ņēmējiem tika iekļauta informācija, ka 2001.gada 1.jūlijā atbildētāja ir izslēgta no studējošo saraksta, jo ieguva bakalaura grādu. Pamatojoties uz augstskolas 2001.gada 29.augusta atskaitē iekļauto informāciju par atbildētājas izslēgšanu, 2002.gada 23.janvārī prasītājs atbildētājai nosūtīja vēstuli Nr.1-14/104 „Par studiju kredīta atmaksām", pielikumā pievienojot studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku divos eksemplāros aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu. 2002.gadā atbildētāja ir parakstījusi studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku, atzīstot studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksas kārtību.

Tāpat norādīts, ka 2002.gada 31.maijā prasītājs saņēma augstskolas 2002.gada 29.maija vēstuli Nr.47-19/110, kurā tika norādīts, ka atbildētāja turpina studijas maģistra grāda ieguvei. 2003.gada gada 13.jūnijā prasītājs atbildētājai atkārtoti nosūtīja vēstuli Nr.1-14/4925 „Par studiju kredīta atmaksām" aicinot atbildētāju uzsākt kredīta atmaksu. 2003.gada 10.decembrī prasītājs saņēma augstskolas 2003.gada 16.septembra rīkojumu Nr.3/4280 „Par imatrikulāciju", kurā norādīts, ka atbildētāja ir imatrikulēta augstskolā ar 2003.gada 1.septembri profesionālā grāda ieguvei. 2003.gada 10.decembrī atbildētāja ir parakstījusi precizēto studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu desmit gadu atmaksas grafiku. 2006.gada 16.augustā prasītājs saņēma augstskolas 2006.gada 14.augusta izziņu Nr.42/276- 9v/48, kurā tika norādīts, ka atbildētāja ir eksmatrikulēta no augstskolas 2004.gada 20.janvārī, jo atbildētāja lauza līgumu. Pamatojoties uz augstskolas 2002.gada 29.maija vēstuli Nr.47-19/110, augstskolas 2003.gada 16.septembra rīkojumu Nr.3/4280 "Par imatrikulāciju", augstskolas 2006.gada 14.augusta izziņu Nr.42/276-9v/48, saskaņā ar Līguma 3.5.1.4.apakšpunktu un MK Noteikumu Nr.219 49.4.apakšpunktu tika noteikti studiju kredīta atmaksas pagarinājumi no 2001.gada 1.septembra līdz 2003.gada 7.jūlijam, par studijām maģistra grāda ieguvei, no 2003.gada 1.septembra līdz 2004.gada 20.janvārim par studijām profesionālā grāda ieguvei. 2006.gada 21.augustā prasītājs atbildētājai nosūtīja informatīvu vēstuli Nr.1-08/2075 „Par studiju kredīta atmaksu", informējot par piemērotajiem studiju kredīta atmaksas termiņa pagarinājumiem kā arī par kopējo parāda summu. Informējot atbildētāju par studiju kredīta saistībām, iemaksāto un parāda summu, laika periodā no 2005.gada 28 jūlija līdz 2014.gada 29.aprīlim prasītājs atbildētājai nosūtīja divpadsmit vēstules, t.sk. 2005.gada 28.jūlijā brīdinājumu Nr. 1 -14/4915 „BRĪDINĀJUMS", vienpadsmit informatīvas vēstules par studiju kredīta saistībām. Pēc atbildētājas lūguma 2008.gada 3.jūnijā prasītājs nosūtīja studiju kredīta atmaksas grafiku. Atbildētāja studiju kredīta atmaksu uzsāka 2004.gada 13.janvārī, bet neregulārus maksājumus veica līdz 2011.gada 25.augustam, līdz ar to izveidojās parāda summa. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanai tiesā atbildētāja studiju kredīta parāda atmaksai kopā ir pārskaitījusi Ls 555.22 (pirmais maksājums veikts 2004.gada 13.janvārī, pēdējais - 2011.gada 15.augustā). Saskaņā ar Līguma 3.6.1.apakšpunktu no atbildētājas iemaksātās summas kā pirmais tika dzēsts saskaņā ar Līguma 6.1.1.apakšpunktu un MK Noteikumu Nr.219 ??.3 punktu aprēķinātais līgumsods Ls 63 apmērā. Saskaņā ar Līguma 3.6.2.apakšpunktu tika dzēsts procentu parāds par studiju kredītu lietošanu Ls 148.87 apmērā. Pēc procentu atmaksas saskaņā ar Līguma 3.6.3.apakšpunktu Ls 343.35 tika novirzīti studiju kredīta pamatsummas segšanai. Prasītājs pirms prasības iesniegšanas tiesā ir samazinājis 2013.gada 18.decembra paziņojumā norādīto līgumsodu 10 procentu apmērā no izsniegtās studiju kredīta summas par ko atbildētāja tika informēta 2014.gada 27.februāra vēstulē. Ņemot vērā, ka minētajā vēstulē tehnisku iemeslu dēļ norādītā informācija bija neprecīza, prasītājs 2014.gada 29.aprīlī atbildētājai nosūtīja vēstuli Nr.1-14/461 „Par studiju kredīta parāda summas precizēšanu".

Bez tam, saskaņā ar Līguma 3.3.2.apakšpunktu atbildētājai katru mēnesi bija pienākums maksāt vienu divpadsmito daļu no attiecīgajā gadā noteiktās summas. Vienā atmaksas gadā atmaksājamā summa ir Ls 63, bet vienā mēnesī atmaksājamā studiju kredīta pamatsumma Ls 5,25 (63/12=5,25). Galvenā parāda summa Ls 286,53 apmērā ir aprēķināta no 2011.gada 15.augusta līdz 2013.gada 1.novembrim, pamatsummas parāda atlikumam 2011.gada 15.augustā Ls 139,65 apmērā, pieskaitot pamatsummas maksājumus par 27 atmaksas mēnešiem no 2011.gada 1.septembra līdz 2013.gada 1.novembrim, pieskaitot atlikušo pamatsummas daļu par pēdējo mēnesi Ls 5,13 apmērā, kas saskaņā ar Līguma noteikumiem un atmaksas grafiku būtu jāsamaksā līdz 2013.gada 10.decembrim

(139,65+(5,25*27)+5,13=286,53). Atbildētājai pienākums maksāt kredīta procentu ir noteikts Līguma 3.2.apakšpunktā, MK noteikumu Nr. 219 16.punktā un Civillikuma 1756.pantā. Ņemot vērā, ka atbildētājas studiju kredīta lietā tika noteikts studiju kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas pagarinājums sakarā ar studiju turpināšanu maģistra un profesionālā grāda ieguvei, procenti netika uzskaitīti par laika periodiem no 2001.gada 1.septembra līdz 2003.gada 7.jūlijam un no 2003.gada 1.septembra līdz 2004.gada 20.janvārim. Nolīgto kredīta procentu parāda summa ir izveidojusies no 2011.gada 1.augusta līdz 2013.gada 31.oktobrim. Kredīta procenti tika aprēķināti katru mēnesi no faktiskā kredīta pamatsummas atlikuma sākot ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas. Procenti tika aprēķināti mēneša pirmajā datumā no neatmaksātās kredīta pamatsummas saskaņā ar atmaksas grafiku, aprēķina dienā esošo pamatsummas atlikumu reizinot ar pieciem procentiem, dalot ar 360 un reizinot ar kalendāro dienu skaitu iepriekšējā mēnesī. Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai atbildētāja nav samaksājusi studiju kredīta parāda summu 421.42 *euro* (Ls 296.18) apmērā. Prasītājs uzskata, ka ir izpildījis visas savas Līgumā noteiktās saistības pieejamo cilvēkresursu un finanšu resursu ietvaros, izsniedzot atbildētājai studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar Līguma noteikumiem un desmit gadu laikā rakstiski informējot atbildētāju par neizpildītajām saistībām, kā arī piedāvājot iespēju pakāpeniski segt parāda summu, bet atbildētāja nav izpildījusi prasītāja nosūtītajās vēstulēs norādītos prasījumus.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1574., 1587., 1717., 1720., 1756., 1943.panta, lūdzot tiesu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam parādu 497,26 *euro*, t.sk., parāda summu 421,42 *euro,* t.sk., kredīta pamatsummu 407,69 *euro,* kredīta procentus 13,73 *euro,* tiesāšanās izdevumus 75,84 *euro* apmērā, t.sk., valsts nodevu 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro.*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu atbildētājai /pers. A/ nosūtīts vienlaikus ar prasības pieteikuma un tam pievienoto dokumentu norakstiem paskaidrojuma veidlapa.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību nav sniegusi.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, nosūtot 2014.gada 28.augustā paziņojumu.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

No lietas materiāliem redzams, ka 1999.gada 4.decembrī starp Studiju fondu un atbildētāju noslēgts Studiju kredīta līgums Nr. 01775 (l.l.22-25), kura 1.1.apakšpunkts noteic, ka studiju fonds izsniedz kredīta ņēmējam viņa studiju laikā kredītu, izmaksājot saskaņā ar šī līguma noteikumiem kredīta ņēmējam Ls 310 gadā. Savukārt, 3.1.3. apakšpunkts noteic, ka Studiju fonds šī līguma 1.1.apakšpunktā minēto kredītu pārskaita uz kredīta ņēmēja norādīto augstskolu norēķinu kontu divos maksājumos: kredīta summu par pirmo semestri 155 latus līdz 1.septembrim un kredīta summu par otro semestri 155 latus līdz 1.februārim.

Tāpat no lietas materiāliem redzams, ka 2000.gada 5.septembrī starp Studiju fondu un atbildētāju noslēgti Grozījumi 1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līgumā Nr. 01775 (l.l.30), pamatojoties uz kuriem tiek veikti grozījumi līguma 1.1.apakšpunktā nosakot, ka studiju fonds izsniedz kredīta ņēmējam viņa studiju laikā kredītu, izmaksājot saskaņā ar šī līguma noteikumiem kredīta ņēmējam Ls 320 akadēmiskajā gadā un līguma 3.1.3. apakšpunktā nosakot, ka Studiju fonds šī līguma 1.1.apakšpunktā minēto kredītu pārskaita uz kredīta ņēmēja norādīto augstskolas norēķinu kontu divos maksājumos: kredīta summu par pirmo semestri 160 latus līdz 1.septembrim un kredīta summu par otro semestri 160 latus līdz 1.februārim.

Civillikuma 1589.pants noteic, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesības bijusi noteikti pielīgta.

Civillikuma 1663.pants noteic, ja kreditors parādnieka nokavējuma dēļ vairs nav ieinteresēts līguma izpildīšanā, tad viņš var prasīt tā atcelšanu.

Tiesa secina, ka ir pamats līguma laušanai, jo to paredz noslēgtā Līguma raksturs. Studiju kredīts atbildētājam izsniegts studijām augstskolā, tātad ar konkrētu mērķi, taču atbildētāja studijas ir pārtraukusi, uzņemtās saistības nav izpildījis kā rezultātā nodarot prasītājam zaudējumus.

1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līguma Nr. 01775 5.2.2.apakšpunktā noteikts, ka prasītājam ir pienākums rakstveidā nosūtīt atbildētājai paziņojumu par šī līguma laušanu.

No lietas materiālos esošā 2013.gada 18.decembra Paziņojuma Nr.1-14/2378/B (l.l.61) izriet, ka prasītājs paziņojis atbildētājai atbilstoši 1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līguma Nr. 01775 5.2.2.apakšpunktam par līguma laušanu ar 2013.gada 11.decembri.

Naudas nodošanas un saņemšanas faktu atbildētāja likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi. Ls 630 apmērā nodošanu pēc pušu starpā noslēgtā 1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līguma Nr. 01775 un 2000.gada 5.septembrī noslēgtajiem Grozījumiem 1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līgumā Nr. 01775 apliecina lietas materiāliem pievienotie maksājuma uzdevumi un izraksti no maksāšanas uzdevumiem (l.l.26 -29; 31-34).

Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fonds savas saistības izpildīja, izsniedzot kredītu Ls 630 apmērā, kas paredzēts /pers. A/ studiju apmaksām Latvijas Universitātē.

Civillikuma 1587.pants noteic, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

No lietas materiālos esošā Izraksta no Latvijas Universitātes 2001.gada 29.augusta atskaites 9/A018 par studiju kredīta ņēmējiem (l.l.35) izriet, ka atbildētāja ar 2001.gada 1.jūliju izslēgts no augstskolas studējošo saraksta, sakarā ar bakalaura grāda ieguvi.

Tāpat no lietas materiālos esošās Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes vēstules Studiju fondam (l.l.40) izriet, ka atbildētāja turpina studijas maģistra grāda ieguvei un no Latvijas Universitātes Rīkojuma Nr. 3/4280 izriet, ka atbildētāja imatrikulēta Ģeogrāfijas un dabas mācības skolotāja otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā ar 2003.gada 1.septembri.

Savukārt, no Latvijas Universitātes Studentu servisa izziņas Nr. 42/276-9v/48 izriet, ka atbildētāja ir eksmatrikulēta no Ģeogrāfijas un dabas mācības skolotāja otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas 2004.gada 20.janvārī, sakarā ar to, ka atbildētāja ir lauzusi līgumu.

Saskaņā ar 1999.gada 4.decembra Studiju kredīta līgumu Nr. 01775 3.3.1.apakšpunktu uzliek par pienākumu atbildētājai ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksāšanu, pilnu norēķinu veicot ne vēlāk kā 10 gadu laikā.

No lietas materiāliem izriet, ka atbildētāja nav izpildījusi savas saistības un nav veikusi aizdevuma atmaksu atbilstoši Studiju kredīta līguma Nr. 01775 nosacījumiem.

Tiesa konstatē, ka prasītājs vairākkārtīgi informējis atbildētāju par uzņemto saistību izpildes nepieciešamību. Minēto apliecina lietas materiāliem pievienotās pretenzijas un brīdinājumi, kuros prasītājs lūdzis atbildētāju nokārtot savas uzņemtās saistības (l.l.36, 41, 46, 49-50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64).

Tiesa secina, ka atbildētāja, izvairoties no saistību labprātīgas izpildes, nodarījusi prasītājam zaudējumus, līdz ar ko prasītājam ir tiesības prasīt apmierinājumu no atbildētājas. Pie šādiem apstākļiem konstatējama atbildētājas vaina līgumsaistību nepildīšanā, kas ir par pamatu pamatparāda un saskaņā ar Studiju kredīta līguma Nr. 01775 3.2.1.apakšpunktu procentu piedziņai.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Studiju kredīta līguma Nr. 01775 3.2.1.apakšpunkts noteic, ka procentus par kredītu aprēķina sākot ar trešo mēnesi pēc studiju pārtraukšanas vai ar divpadsmito mēnesi pēc studiju pabeigšanas, piemērojot piecu procentu likmi gadā un pieņemot, ka gadā ir 360 dienas.

Tā kā atbildētāja pārtraukusi studijas ar 2004.gada 20.janvāri, tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti aprēķinājis procentus par laiku no 2011.gada 1.augusta līdz 2013.gada 1.oktobrim, un tā apmērs 13,73 *euro* ir pamatots.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājam piedzenams pamatparāds – neatmaksātais kredīts 407,69 *euro* apmērā un kredīta procenti 13,73 *euro* apmērā.

Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi - valsts nodevas samaksa iesniedzot prasību tiesā, t.i. 71,14 *euro* apmērā. Kā arī, saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi, kas prasītājam radušies sakarā ar lietas izskatīšanu, t.i. ar prasības pieteikuma un tiesas pavēstu izsniegšanu saistītie izdevumi 4.70 *euro* apmērā, kopā piedzenami tiesas izdevumi 75,84 *euro* apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1} panta pirmās daļas nosacījumus, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195., 204.^{1}pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt prasību.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Studiju un zinātnes administrācijai, reģistrācijas Nr. 90000737795, pamatparādu 407,69 *euro* (četri simti septiņi un 69/100 *euro*) apmērā, procentus par aizdevuma izmantošanu 13,73 *euro* (trīspadsmit un 73/100 *euro*) apmērā, kopā 421,42 *euro* (četri simti divdesmit viens un 42/100 *euro*), kā arī tiesāšanās izdevumus 75,84 *euro* (septiņdesmit
pieci un 84/100 *euro*) apmērā, pavisam kopā 497,26 *euro* (četri simti deviņdesmit septiņi un 26/00 *euro*).

Noteikt /pers.A/, personas kods /personas kods/, 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanas dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, tas ir 2014.gada 16.oktobra.

Tiesnese A.Ignatjeva